

GESTRIKE -



Resonans

Nr 1 2017 Medlemsblad för Gästriklands Spelmansförbund

TRADITION FÖRNYELSE GEMENSKAP



Susanne Rosenberg, professor i sång vid KMH, Stockholm

målat av Maria Järventaus Johansson



Ordförandens ruta

Sveriges första professor i sång är Susanne Rosenberg på KMH (Kungliga Musik Högskolan) i Stockholm. Hon har god och nära anknytning till det gästrikländska sång- och kulturarvet trots uppväxt i Stockholm och ingen speciell annan anknytning till Gästrikland än just ... sången. Hennes förebild sångligt var (och är) Lisa Boudre från Bro vid Storvik. Susanne undersökte Lisas sångsätt utifrån 3 visor som spelades in på lackskivor 1937. Resultatet blev en djup analys av äldre folkligt sångsätt som sedan omsatts pedagogiskt och metodiskt till att lära sig sjunga folklig sång i Sverige. Susanne har givetvis gått vidare mot den aktuella professorstiteln med många olika sångprojekt. Vi i vårt län har tagit del av folklig körsång och kulningsteknik, för att nämna några ljudande projekt.

Vårens **årsmötes och inspirationsdag** blir **lördag 25 mars** på Västerbergs FHS som vanligt. Som numera vanligt tillsammans med Folkdansringens distrikt.

Till GSFs styrelse behövs som vanligt nya aktiva spelmän. Vi letar i alla vrår och hoppas kunna ha goda förslag med oss till årsmötet lördag 25 mars. Hör av er till Mikael Nykäsenoja om ni vill åka på roliga styrelsemöten och aktivera dig.

Om en är medlem i GSF så är en automatiskt medlem i SSR också. Beviset är tidningen Spelmannen som ni får. Eftersom SSR (Sveriges Spelmans Riksförbund) höjde sin medlemsavgift på sitt årsmöte i våras, så faller den utgiften tillbaka på er medlemmar. I klartext behöver vi höja medlemsavgiften i GSF 2018 för att kunna betala era medlemsavgifter till SSR. 80 kr av de 200 kr som är GSFs medlemsavgift går nu direkt till SSR.

Er ordförande Michael

Kolla på www.folkwiki.se/ HYPERLINK "<http://www.folkwiki.se/>" där finns låtar på not i pdf-format. Även Gästrikelåtar !!

GSFs PG 542598-8 VUXENMEDLEM: 200 KR, UNGDOM UPP TILL 20 ÅR: 100 KR.

www.gastriklandsspelmansforbund.se låtar finns att ladda ner...

Ordförande:

Michael Müller Oslättforsv 236 80598 Gävle 072-2193956 michaelmuller53@gmail.com

Kassör, medlemsmatrikel, SSR, Instrumentförsäkring:

Bertil Månsson Lindesnäsv.11 C 80628 Gävle 070-6897880

berman@telia.com

Ledamöter:

Michael Nylin Agavägen 22B, 81160 Sandviken 070-2483249

michael.nylin@delta.se

Lena Brunk Malmgårdsv 3, 81395 Torsåker 070-4141262

lana.brunk@gmail.com

Mikael Nykäsenoja Centralg 17C, 81330 Hofors 076-8373660

nykasenoja@gmail.com

Bernt Lindström Stenbäcken 35 81693 Ockelbo 072-2452577

berntolindstrom@gmail.com

Kristina Selinder Lexev 33E, 80627 Gävle 073-9638756

kristinaselinder@hotmail.com

Vakanta suppleantposter.

Tidningsredaktör och ansvarig utgivare för

Gestrike-RESONANS GSFs medlemstidning ansvarig utgiv samt texter Michael Müller.

LÅTKOMMITTÉ är styrelsen

VALBEREDNING: Mikael Nykäsenoja

REVISORER: Lennart Östblom, Pär Åslund

Kalendarium vinter/vår 2017 för Gästrikland

Januari

SAW SAW SAW Första måndagen i månaden kl 18-22 på Tennstopet i Gävle. Kom och föreslå låtar och spela med. Gott käk och fin pilsner. 6 februari, 6 mars, 3 april, 1 maj.....

22 febr kl 19.00 Drömfabriken Quilty

22 febr kl 12-13 Söders källa Ale Möller trio Gävle Musiksoppa förköp turistbyrån. Insläpp 11.30

22 febr kl 18-19 Kulturcentrum Ale Möller trio Sandviken, förköp FH, insläpp 17.30

3 mars kl 19.00 Lugnets kafe, Oslättfors DUBBELkonsert med Red Tail Ring och Premo & Gustavsson Arr: GFMF. Entré minst 100kr frivilligt. Lämpligen 150 kr.... fika finns såklart.

Lördag 25 mars GSFs årsmöte och kursdag på Västerbergs FHS ! Ni äro kallade !

8 april kl 19.30 Bergs Kvarnkafe. Arr Berg Kultur Lamine Cissokho trio

22 april kl 16.00 Skräddrabo Bygdegård Finnskogsmuseet. Emilia Amper trio

Spelstuga i Norrbergs bystuga lördagar kl 14-17: 4+25 mars samt 8+22 april

12-13 maj Kulningskurs på Lugnet i Oslättfors

2-3 juni Årsundaruschen på Strandbaden

12 aug Stjernklart på Lugnet i Oslättfors

Menuetten, älsklingsdansen.

Titeln på en intressant bok är också titeln på vår gemensamma inspirationsdag/årsmötesdag på Västerbergs Folkhögskola lördag 25 mars.

Släpp fördomarna av vad menuett är. Ingen högreståndsdans i detta fall. Det är äkta folkligt dansande. I Finland har menuetten överlevt som dans och även musikaliskt. I Skåne har dansen rekonstruerats av Börje Wallin. I den intressanta boken ovan går alla belägg på menuettdans i såväl Norden som norra Europa igenom. Börjes barnbarn Anna Nyander instruerar dansen. Mia Marin musiken.

Eftersom det finns en notbok från 1783 från Tolvfors bevarad där det finns både menuetter och pollonessor nerskrivna , är det på sin plats att återuppliva dansen och ge liv åt noterna. Ingen dansbeskrivning finns, så vi bjuder in en kunnig instruktör för dansen och en kunnig menuettspelare till spelmännen. De spelmän som anmäler sig till dagen får sig tillsända några menuetter på not som man kan förbereda sig med. Sedan sätter spelinstruktören fart på musiken under förmiddagens spelpass. Även några andra låtar kan hinnas med.....

Se inbjudan längre bak i Resonans !

Upprymd av en magisk musikalisk resa med Görgen Antonsson och Låtstugan

Inledande svitens tre låtar av Stomp med Gävle Symfoniorkester och spelmannen Görgen Antonsson blir till en sån rivstart och starkt magiskt musikäventyr att man sitter helt bergtagen. Som att sitta på plats 28C i flygplanet och där själva starten med full acceleration och energi tar oss upp, för vilda Hårga-passager och Djefulsdanser vidare genom arbetets alla monotona hammarslag mot städet som ljudat dygnet runt i de västmanländska bruken under alla tider, för att sedan befinna sig säkert på musikens högre höjder. Fortsättningen leder och lever vidare kring livets alla stora tillfällen, Fest, Kärleken, Bröllop, Årsringar, Sorg, Tröst, Hopp. Detta var den röda tråden som vävts samman av Gävles Konserthuschef, Örjan Hans-Ers, Görgen Antonsson och dirigenten Karl-Johan Ankarblom, alla spelmän. Vid dessa tillfällen har folkmusiken alltid varit närvarande och fått spela en viktig roll genom alla århundraden.

Görgen Antonsson rör sig lätt på scenen med en total inlevelse och spelandes med hela kroppen och orkestern som fond. Sällan eller aldrig tidigare har jag känt en sådan stark känsla och blivit berörd av det musikaliska mötet mellan folk- och konstmusiken, där folkmusiken fått spela första fiolen och med magiska arrangemang som konstmusiken införlivats på bästa sätt. När konserten tog slut tog den folkliga dansen vid ute i foajén. Likt ankomsten till Bingsjö när man parkerat bilen och vandrar mot byn och musiken och känslan växer sig allt starkare. I Konserthuset väntade "Folkteaterns Lekstuga", ett 40-tal spelmän från Gävle med Görgen Antonsson i spetsen kvällen fortsatte med musicerande och dansande. Ett 10-tal danspiloter av inbjudna vana Västeråsdansare väntade där och bjöd upp ovana såväl som nyfikna till dans. När Gävlelaget tog paus tog Josefina Paulson vid nere på dansgolvet med sin nyckelharpa och hon spelade ljuvligt och omsvärmades av en långdans ledd av Folkdansgillet Erwin Röwer. Lite smolk i bägaren var att det i andra set med Gävlespelmännen att dansen tunnades ut för tidigt och antalet dansare kunde inte matcha det stora antalet närvarande spelmän. Idén och upplägget till den här tvådelade konsertdelen var riktigt bra och närmast julafton för oss som har en förkärlek till den traditionella folkmusiken och dansen. Försöket slog väl ut då konserthuset kändes levande under en längre tidsrymd med antalet kvarvarande personer. Vanligtvis åker folk hem direkt efter en konsert. Självt är jag av den åsikten att när jag blir så upprymd av en musik eller en föreställning vill jag inget annat än att fortsätta kvällen i någon form och denna kväll var definitivt en sådan! Ni som inte var där och heller inte sett den tidigare. Ni har en riktigt härlig musikalisk upplevelse framför er och se till gå oförberedda utan något förgooglande! Grattis!

Mats Forsell i Västerås var det som blev upprymd och skrev i Västmanlands Spelmansförbunds tidning Bladet.

Folksångsnätverk Gävleborg – vad är det?

Folksångsnätverk Gävleborg hade sin första träff på Stallet, Stenegård i Järvsö i augusti 2015. Initiativet togs av Johanna Bölja Hertzberg, folksångerska och kulturkonsulent på Studieförbundet Bilda, som i sin kontakt med sångintresserade sett behovet av att sätta den folkliga sången i fokus. Frågor som var kan man ses och sjunga, var hittar jag nya visor eller folk att sjunga med, behövde få ett svar. Michael Müller, själv folkmusiker och anställd på Region Gävleborgs Kulturutveckling, välkomnade initiativet och har funnits med sen start. Under den första träffen kom ett antal punkter fram när deltagarna fick arbeta i smågrupper med att ta fram riktlinjen för nätverket. Följande punkter har kommit att kännas centrala: ☑ Nätverket är öppet för alla som är intresserade av den folkliga visan och det är gratis att delta. ☑ Det ska finnas regelbundenhet och struktur i träffarna. ☑ Den geografiska närheten är viktig, därför har nätverket begränsat området för träffarna till Gävleborgs län. ☑ Nätverket har som mål att : - ge inspiration och öka gemenskapen mellan deltagarna - lyfta den folkliga sången i länet och ta större plats, på spelmansstämmor etc. - ge en fördjupad kunskap om röst och folklig sång - bredda deltagarnas repertoar. Man ska få lära sig ny repertoar, exempelvis via cirklar och kurser och via folkmusikarkiv som spelmansförbunden har digitaliserat. Det är också viktigt att dela med sig av de sånger man kan till varandra när man ses, så att det kan bildas en mer eller mindre gemensam repertoar. Därför ska varje träff innehålla en sångstund då sånger byts och nöts.

Studieförbundet Bilda har tagit på sig att stå för planering och struktur på träffarna, med stöd av Kulturutveckling. Tillsammans med deltagarna har ett man bestämt att två träffar per år är lagom, där emellan är det förstås fritt att ses och sjunga hur mycket man vill! Innehållet på nätverksträffarna görs utifrån deltagarnas önskemål. Ett allsångshäfte har tagits fram utifrån de sånger som deltagarna själva valt ut. Idag finns 53 visor med i häftet som kan fortsätta att fyllas på. Häftet är möjligt att använda vid visstugor eller andra tillfällen då man kan vilja ha lite inspiration och ska finnas för nedladdning på spelmansförbundens hemsidor. Dock finns endast texter med i häftet.

Bilda sökte och beviljades pengar från Stockholms Arbetareinstitutsförening för att vid träff nummer två genomföra en föreläsning med titeln "Kulning – musiken och tekniken" på Kulturhuset i Bollnäs början av 2016 med Susanne Rosenberg, folksångerska och doktor i sång på Kungliga Musikhögskolan. I samband med träff nr 3 anordnades en workshop i folklig stämsång där Lovisa Liljeberg var ledare. Under träff nr 4, som äger rum i Region Gävleborgs lokaler vid konserthuset i Gävle den 4 februari, kommer fokus att ligga på visor från Gästrikland samt sångerskan Karin Grellsson från Delsbo. Mycket kunskaper finns i nätverket och detta ska vi dela med oss av till varandra vid träffarna. Totalt har ca 35 personer deltagit i någon eller flera av nätverksträffarna och facebookgruppen har idagsläget 67 medlemmar, så nätverket fyller verkligen en funktion.

Du som är sugen på att delta i nästa nätverksträff kan söka upp Folksångsnätverk Gävleborg på Facebook eller maila johanna.bolja@bilda.nu så får du veta mera!

Visor visor visor

Nu blir det nästan så att detta Resonansnummer blir ett vokalnummer. Både info om Susanne Rosenberg och om Folksångnätverket på Facebook. Kanske dags att lägga in en visa också..... varför inte två av Ida Bomans visor.

1

Polska
eft. fru Ida Bohman
Sandviken

uppt. av
Hof Andersson
1947

Så fly-ger dom ä fläng-er, så dy-ker dom ä däng-er
Så hop-pa dom ä sväng-er. Hopp om li-ten hopp, dans en li-ten dans,
dan-sen på no-ror. Jung-en kan hop-pa så lätt, ing-en kan
dan-sa så lätt, som vå-ren på lis-sen sten-te.

2

Visa
eft. fru Ida Bohman
Sandviken

uppt. av
Hof Andersson
1947

Hä: ställ-des till ett gäss-bö med-ben nä-ian och ny, ä
simp-la-re gäss-bö har int' gjo-lats i Hus-bergs by. Och
had' int' Sten-pörs-jes-bäck-en run-ni' dör-om, så
had' int' gäss-böa-pol-ket fått kall-skäl en gång.

Susanne Rosenberg professor i sång vid Kungl. Musikhögskolan

Kungl. Musikhögskolan (KMH) - 2016-12-12 07:26

Susanne Rosenberg är välkänd folksångerska, pedagog, forskare. Sedan 2005 är hon prefekt vid Institutionen för folkmusik på KMH, där hon bland mycket annat har lett arbetet med att utveckla musikerutbildningarna i folkmusik.

Hon studerade själv vid KMH 1984-88, på det som då kallades individuell studiegång med inriktning folkmusik och jazz. Hon har varit anställd som lärare vid KMH sedan 1996 och disputerade 2013 för konstnärlig doktorsexamen med avhandlingen [Kurbits - ReBoot, Svensk folksång i ny scenisk gestaltning](#). – Professorstiteln betyder mycket på flera sätt, säger Susanne Rosenberg själv.

– Det är ett viktigt erkännande av den specialisering i just folksång och muntliga konstnärliga processer som jag representerar. Den kan också betyda mycket för möjligheten att söka medel för nya forskningsprojekt. För egen del hoppas jag att det kan innebära att jag kan ägna mera av min arbetstid åt forskning, men också åt handledning av både masterstudenter och doktorander.

– Det kan förhoppningsvis få betydelse att KMH får en ny professor i sång som är kvinna, tillägger hon.

Susannes utgångspunkt är folkliga sångtraditioner. Det var här hon blev nyfiken både på att förstå och utveckla konstnärliga, vetenskapliga och pedagogiska metoder i en musik som är gehörsbaserad, som alltså inte tar omvägen över vare sig noter eller andra skrivna instruktioner. Mycket av det hon ägnar sig åt både i undervisning och forskning handlar därför om sådant som är användbart även på andra områden än folkmusik, och som hon gärna vill vara med om att förmedla till alla musikhögskolestudenter. Samtidigt värnar hon om den folkmusikaliska identiteten.

– Det handlar om att vara medveten om ramarna som en viss tradition, genre eller stil innebär: men att sedan utifrån de ramarna kunna släppa taget och ge plats för det verkligt oförutsedda, det oförberedda och det spontana. Jag ser musiktraditioner som en språngbräda för musikalisk förnyelse, och jag brukar citera en amerikansk konstnär för att beskriva min syn på tradition: "Tradition is not a form to imitated, but the discipline that gives integrity to the new."

Vid KMH vill Susanne gärna fortsätta att tydligare knyta samman de olika stegen i högre musikutbildningarna: mellan kandidat-, master- och forskarnivå.

– Inom KMH:s utbildningar i folkmusik har vi redan försökt vara tydliga på den här punkten, menar Susanne. Vi stället till exempel kravet att man redan vid ansökan till studier på masternivå formulerar en projekttid för studierna, något som sedan manifesteras i examensarbetet. På så sätt kan masterstudierna bli både undersökande, nyskapande och reflekterande. Det vill säga: de kan både innebära att utveckla sitt konstnärskap och samtidigt vara forskningsförberedande.

Det säger alltså den nybefordrade professorn i sång innan hon kastar sig vidare i några av de många samarbetet hon är engagerad i: däribland Folk Song Lab, ett forskningsprojekt som genom kollektiv improvisation undersöker folksångens musikaliska ramar, och medverkan i Nordic Network for Vocal Performance Research, ett nätverk av nordiska forskare som förenas i intresse för konstnärlig forskning med fokus på sång. Och sedan väntar förstås folkmusikernas årliga julkonsert, som lockat till fulla hus på KMH varje år sedan 1970-talet.

Se även Susannes hemsida: www.susannerosenberg.com

Kallelse / Inbjudan till

Årsmöte

med en inspirerande kursdag kring menuetter. (släpp fördomarna) Dans och musik.

Gästriklands Folkdansring och Gästriklands Spelmansförbund bjuder in till en gemensam kursdag och årsmöte på

Västerbergs Folkhögskola lördag 25 mars 2017.

Program:

09.30 Samling, kaffe och allspel för spelmännen.

10.00-12.00 Mia Marin lär ut låtar samt några menuetter till eftermiddagens danskurs

12-13 Lunch

13.00 Menuetten - älsklingsdansen. Dansinstruktioner av Anna Nyander och spelkurs till dansen. Stil, rytm och tempo.

15.00 Fika, kaffe.

15.30 Repetition av danser och spel.

16.00-17.00 Gammeldans till hits från Gästrikland/spelkurs med Mia Marin

17.00 Middag

18.00 Årsmöten för Folkdansringen resp. Spelmansförbundet

Därefter fritt spel till kl 20.00.

Anmälan (pga mat) spelmän till Bertil Månsson berman@telia.com **senast den 20 mars.**

GSF pris heldag kurs, kaffe, lunch, fika, middag, 350 kr betalas vid anmälan till GSF plusgiro 542598-8. Ange namn! Alternativt kontant till Bertil på plats. Allergier ??

Väl mött till en inspirerande dag på Västerbergs FHS.

